

KERKBODE

Hersteld Hervormde Gemeente Ouddorp

Jaargang 41, nr.7 – 3 oktober 2019

Zo dan, laat ons najagen hetgeen tot de vrede en hetgeen
tot de stichting onder elkander dient.

Romeinen 14:19

MEDITATIE

Het kerkje op de heuvelhelling

'Zij kwamen tot Hem van alle kanten' (Mark. 1:45)

Als jong predikant zou ik het Woord bedienen voor een gemeente in het oosten van het land. Men had mij de raad gegeven tijdig aanwezig te zijn, omdat het zo'n aardig gezicht was, als het volk opging naar het huis des Heeren. Dit was inderdaad het geval. Op de helling van een heuvel lag het kerkje, en bij het voorportaal kwamen verscheidene landwegen samen. Van rechts naderden de kerkgangers langs velden, waar rogge, haver, boekweit en aardappelen groeiden. Sommigen daalden van de heuvel af, tussen de gele bloemenweelde van de bremstruiken. Anderen liepen op een pad dat zich uit de laagte naar boven slingerde. Ook waren er mensen die aan de linkerzijde woonden; daar strekten zich nog grote gebieden van heide en bos uit, met hier en daar een boerderijtje te midden van ontgonnen gronden. De kerk was het middelpunt, dat de dorpelingen tot zich trok. Ik moest, bij de aanschouwing van dit tafereel, denken aan hetgeen de evangelist mededeelt: *'Zij kwamen tot Hem van alle kanten'* (Mark. 1:45).

Meer dan vijftig jaren zijn sindsdien verlopen. In frisse kleuren stond de zonnige zondagmorgen mij onlangs voor de geest en... ik zag er een waarheid in uitgebeeld, waarvoor ik vroeger schier geen aandacht had. Laat mij er u op mogen wijzen.

Daar waren er die uit lagere streken naar het kerkje opklommen. Zo is de weg dergenen die tot de Borg en Middelaar worden geleid. Zij komen door de onderwijzing van het Woord en door de bearbeiding des Geestes in het dal der verootmoediging te legeren. Met hun schuld en vloek worden zij bekend gemaakt. O, wat krijgen zij het benauwd, wanneer hun oog ervoor geopend is dat zij majesteitsschenders zijn, die een heilig en goeddoend God tergen en bedroeven. In de gestalte van de tollenaar staan zij van verre; met Efraïm kloppen zij op de heup. Menigeen heeft van zijn zonden weinig last; er is wel een algemene overtuiging van zijn consciëntie, maar die blijft aan de oppervlakte en daardoor vergeeft men zichzelf gemakkelijk. Menigeen ook verfoeit bedreven kwaad vanwege de gevolgen; indien deze gevolgen er niet waren, zou men niet zo verontrust zijn. Doch de waarlijk ontdekte leert zijn zonde zien als zonde tegen God - en niet slechts als een vergrijp jegens zichzelf of jegens de naaste. Dan zijn wij met Jozef en als een Jeremia in de ruisende kuil, in modderig slijk; dan wordt het: 'k Wou vluchten, maar kon nergens heen, zodat mijn dood voorhanden scheen.' In die nood wordt de

droefheid naar God geboren: 'Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE; Heere, hoor naar mijn stem.' De ontgronde en uitgeledigde gaat smeken om genade en geen recht; de vernederde en vertederde ontvangt nieuwe hoop, wanneer hij zien mag op de algenoegzame en gewillige Zaligmaker. Langzaam, stap voor stap, voert de Heilige Geest hem uit de diepte der ellende naar Christus heen.

Gelijk de dorpelingen uit het dal opstegen naar hun kerkje, zo is het met een iegelijk om wie de koorden van goedertierenheid zijn heengeslagen. Soms zetten zij zich neer; zij zijn zo moede en kunnen niet verder. Soms glijden ze zelfs weer een eind terug in de diepte. Maar door de ondersteuning van de Heilige Geest gaat het straks voort, de Heiland tegemoet, Die met geopende armen de behoefte tegentreedt. De psalm wordt aangeheven:

*Zend, HEER', Uw licht en waarheid neder,
En breng mij, door dien glans geleid,
Tot Uw gewijde tente weder;
Dan klimt mijn bange ziel gereder
Ten berge van Uw heiligheid,
Daar mij Uw gunst verbeidt.*

De dorpelingen uit het dal gingen ten slotte de kerk binnen. En zij die uit de kuil zijn opgehaald? Hoor hen in Christus' tegenwoordigheid zingen:

*Dan ga ik op tot Gods altaren,
Tot God, mijn God, de bron van vreugd;
Dan zal ik, juichend, stem en snaren
Ten roem van Zijne goedheid paren.*

Onder de kerkgangers waren er die van de heuveltop afdaalden om het huis des Heeren te bereiken. Ook zij zijn ons een beeld van de Sionieten. Van nature hebben wij een hoge dunk van onszelf, ofschoon wij in Adam gevallen grootheden zijn. Ja, zelfs na ontvangen genade verheffen wij ons nog zo gaarne op onze vermeende voortreffelijkheden. Wij moeten van ons voetstuk af - telkens weer ervan af, anders zullen wij geen deel hebben aan Christus. Hij moet wassen, doch ik minder worden.

*Hij slaat toch, schoon oneindig hoog,
Op hen het oog,
Die need'rig knielen;
Maar ziet van ver met gramschap aan,
Den ijd'len waan
Der trotse zielen.*

Bij elke schrede die de dorpsbewoners zetten in de richting van hun kerkje, zakten ze een eindje meer naar beneden. Zo is de weg tot Christus! De eigengerechtigte wordt door Woord en Geest allengs tot een die onder een stroom van ongerechtigheden bedolven is. Het aantal deugden slinkt gestadig. Het getal wanbedrijven neemt gestadig toe. Ook de rampzalige erfenis, uit het paradijs meegekregen, wordt tot een drukkende last. De zelfgenoegzaamheid maakt plaats voor de klacht: 'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen?' Al dalende, gingen de dorpelingen Gods huis binnen; al dalende, trekken de keurlingen het heilgeheim en Christus' volheid binnen.

Een deel van de kerkgangers kwam van de rechterkant, waar de bouwlanden lagen. Je kon hen er bezig zien met ploeg en eg, met spade en riek; maar op de rustdag was het gereedschap opgeborgen, en de nijvere handen droegen het psalmboek. Zij gingen van de arbeidsvelden naar het heiligdom, om de Heere te ontmoeten en Zijn zegen te erlangen. Ik herhaal dat ons hierin een beeld van het gunstvolk is gegeven. Wij zoeken bij voorkeur de arbeidsvelden op; dat wil zeggen: wij hebben verwachting van het werkverbond, hoewel het van onze zijde verbroken is. Bij de Farizeeën voelen wij ons best thuis. De genade Gods trachten wij ons waardig te maken door dit te doen en dat te laten; het welgevallen des Heeren hopen wij tot ons te trekken door onze tranen en gebeden, door onze vrome oefeningen en daden van barmhartigheid. Och, nu moeten wij leren dat wij uit onze verdorvenheid geen enkel werk kunnen opbrengen, dat de Heilige behaagt - dat onze deugden niet anders zijn dan een wegwerpelijk kleed. Nu moeten wij verstaan dat uit de werken der wet geen vlees kan en zal worden gerechtvaardigd. Het is een moeilijke les; wij raken er nooit op uitgestudeerd. Maar zalig wie aanvankelijk door Gods Geest aan deze les is gezet. De zodanige zal met de dorpelingen het arbeidsveld verlaten, om te rusten in het werk dat op Golgotha volbracht is. Daar gaan de Sionieten; zij zwoegen en sjouwen niet meer, doch strekken ledige handen tot Hem, Die mildelijk geeft en niet verwijt. Welk een verruiming, als wij mogen zeggen: 'Ik kan mijzelve niet helpen, ik behoef het ook niet te doen, en ik wil het niet meer.'

Er kwamen ten slotte nog kerkgangers van links. Zij traden te voorschijn uit een donker bos. Het pad was smal; ieder ogenblik liep men gevaar zijn kleren op te halen aan een tak, of zijn hand open te rijten aan een doorn; en het klare daglicht ontbrak, om de voet voor het struikelen over boomwortels te behoeden. Nog eens: de gang van die dorpsmensen naar hun kerkje weerspiegelt de gang van de geroepenen tot Gods heil. Zij trekken door een wereld die hen, onder satans leiding, op allerlei wijzen bemoeilijkt en weerhoudt om Gods weldaden in Christus deelachtig te worden. De boze laat degenen met rust die niet vragen naar de Heere en Zijne sterkte, doch hij bestookt en bestrijdt allen in wie de Heilige Geest een

nieuw beginsel heeft gelegd. Wat kan het duister om en in hen zijn, wat is er veel dat hen belemmert in het opgaan naar Gods altaren. Zullen zij het maar niet opgeven? Indien zij aan zichzelf waren overgelaten, werd het stellig een mislukking. Maar de Heere trekt hen uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht, gelijk het kerkje de dorpelingen trok uit het bos naar de zonnige heuvel. Onwederstandelijke genade roept hen; daarom komen zij er doorheen, zij het met vallen en opstaan - daarom komen zij eruit, zij het met gescheurde klederen, met bebloede handen en gewonde Voeten. De medelijdende Hogepriester neemt hen tot Zich, de Vader drukt hen aan Zijn hart, de Geest vervult hen met vrede en blijdschap.

Zo heb ik na vele jaren de boodschap van het kerkje op de heuvelhelling leren verstaan. Nu heb ik er u van verteld. Lezer, lezeres, dat gij er uw voordeel mede moogt doen. Dat er nog maar velen komen uit het dal en van de hoogte, van het arbeidsveld en uit het bos.

AGENDA

Voor zover bekend bij het persklaar maken van deze kerkbode.

Van alle voornemens geldt: Zo de Heere wil en wij leven zullen, Jac. 4:15.

Kerkdiensten:

Zondag 6 oktober

9.30 uur: Ds. C.M. Buijs, Elspeet

18.30 uur: Ds. C.M. Buijs

Collecten: 1 Isaïc da Costafonds, 3 aflossing kerk

Zondag 13 oktober

9.30 uur: Ds. W. Roos, Doornspijk

18.30 uur: Kand. P.J.T. van den Herik, Staphorst

Collecten: 1 noodhulp en rampenfonds, 3 verenigingsgebouw
Eben-Haëzer

Woensdag 16 oktober

19.30 uur: Ds. D. Zoet, Garderen

Collecten: 1 diaconie, 3 aflossing kerk

De tweede collecte is altijd bestemd voor de kerkvoogdij.

Allen hartelijk welkom. In de eredienst wordt u allen in gepaste kleding verwacht. Vriendelijk verzoek aan vrouwen en meisjes om in rok of jurk te komen en een hoofddeksel te dragen. (Zie 1 Korinthe 11)

Overige bijeenkomsten:

Zondag 6 oktober

Preekbespreking

Aanvang 14.30 uur

Dinsdag 15 oktober

Contactmiddag

Aanvang 14.30 uur

Dinsdag 15 oktober

Kerkenraad

VREUGDE EN VERDRIET

Berichten a.u.b. doorgeven aan de scriba van de kerkenraad, telefoon 683516

Algemeen

Alle zieken, alle behoeftigen, ook degenen die niet met name genoemd worden, wij bidden u Gods nabijheid, bescherming en bewaring toe. Dat u Hem maar mag kennen en vrezen!

Voor u gelezen I

'Zegt de onbedachtzamen van hart: Weest sterk, vreest niet.' (Jesaja 35:4).

Vreest niet. 'Ach Heere,' zegt de ziel, 'ik vrees voor mijzelf meer dan voor iemand anders! Ik vrees mijn laag, goddeloos hart, mijn sterke lusten en begeerlijkheden en mijn talrijke inwendige vijanden, de strikken van satan en de verzoeking van de wereld. Gij zegt: Vrees niet! Maar ik vrees, ik kan niet anders dan vrezen.' Nog zegt de Heere: 'Vrees niet.' Laten wij eens zien of wij niet iets vinden kunnen om dit duidelijk te maken.

Er is ginds een hoop volk en een zwakke vrouw, in gezelschap van haar man. Hij zegt tegen haar, omdat zij beeft en vreest om door die menigte heen te komen: 'Vrees niet; vat mijn arm en houd mij vast.' Zij vat zijn arm en vreest niet. Zo is het ook met de schroomachtige ziel en haar vijanden. Zij zegt: 'Hoe kom ik door zoveel moeilijkheden heen? Hoe kan ik mijn weg vervolgen door deze twijfelingen en vrezen?' Haar Man, de Heere, komt en zegt: 'Vrees niet! Grijp Mijn sterkte aan,

houd u bij Mij!' De ziel hoort, gehoorzaamt, kleeft aan en haar vijanden maken ruimte, haar twijfelingen en vrezende verdwijnen en zij gaat veilig voort. Of neem een andere gemeenzame vergelijking. Hier is een kind, dat bang is voor een grote hond. Maar de vader zegt: 'Vrees niet! Hij zal je geen kwaad doen, blijf maar dicht bij mij.' 'Bevrijd mijn ziel,' zegt David, 'van het zwaard, mijn eenzame van het geweld des honds.' Wie is die hond anders dan satan, die grote hond, wiens kaken dampen van het bloed? Maar als de Heere zegt: 'Vrees niet,' waarom zouden wij hem dan vrezen? Hij is een geketende vijand. Maar wat heeft de vreesachtige ziel deze goddelijke toezeggingen van 'Vrees niet' dan ook nodig! Want zonder Hem is het een en al zwakheid, met Hem een en al sterkte. Zonder Hem niets dan vrees, met Hem enkel vrijmoedigheid. 'Waar het woord des Konings is, daar is heerschappij,' en zij maakt de 'vrees niets' van de Heere zó werkzaam. Zoals Augustinus zei: 'Geef mij hetgeen Gij beveelt, en bevel dan wat Gij wilt.' De last kan wel blijven, maar er wordt kracht gegeven om te dragen. De beproevingen worden niet verminderd, maar de kracht om ze te doorstaan wordt vermeerderd. De boosheden van het hart worden niet weggenomen, maar er wordt genade medegedeeld om ze te onderwerpen.

Voor u gelezen II

Ellendig - zondig - droevig - blij,
Behoeftig - dwaas - onkundig - dodig,
Ik zing van vrijheid, schoon niet vrij,
'k Heb Jezus alle dagen nodig.

Onwaardig, krachtloos, ongeschikt,
Ontrouw aan keus en godsdienstplichten,
Ondankbaar als mij God verkwikt,
Onbuigzaam, om voor God te zwichten.

Voorbarig, ijverloos en blind,
'k Ben ras verschrikt, bedrukt, verlegen.
Bleef Jezus dan geen eeuwig' Vrind.
Hoe kwam ik, worm, door Achor's wegen?

Jean Louis Bernhardi (1811-1873))

Tenslotte

Wat betoont de Heere toch Zijn trouw en goedheid, steeds weer. Ook aan ons als gemeente buiten het paradijs. Zien we alleen al terug op de achter ons liggende week. Een openingsavond voor de catechisaties. Wat mocht het daar goed zijn,

voor jong en oud. Een bezinningsavond werd belegd. Wat een onderwijs mochten we ontvangen over de rechtvaardigmaking, een kernschakel van de orde des heils. De jaarlijkse startdag mocht worden gehouden, het nieuwe verenigingsproject – Stichting Bright Spot of Hope - werd gepresenteerd. Een mooie dag, een bijzonder aanbevelenswaardig project. Bovenal, Gods Woord mocht worden bediend, het hoorbaar Evangelie. Daarbij: het sacrament van de Heilige Doop mocht worden bediend aan een vijftal kinderen der gemeente. Het zichtbaar Evangelie, de prediking van het doopwater. Tot Zijn eer, tot onze troost (was het dat ook voor u, voor jou?) en tot stichting der gemeente. God gaat dóór, in een verdorven wereld, onder verloren Adamskinderen. Opdat Zijn huis vol worde. En – zonder enige twijfel – dat zál het. Maar... zult u, zul jij, zal ik daar een plaats mogen hebben? O, nóg is er plaats, nóg is er tijd, genadetijd. Maar er is wel haast bij. Luister naar de indringende en vriendelijke roepstem van het Evangelie: zoek de Heere, terwijl Hij te vinden is. Want de Heere is niet alleen een vertoornd God vanwege de zonde, maar ook een barmhartig en genadig God voor hen die in berouw tot Hem vluchten.

Het welbehagen des Heeren gaat door de hand van Christus dus door. En dat doet Hij door de dienst van Zijn knechten. Hij zendt goedertierenlijk boodschappers van de zeer blijde Evangelieboodschap, tot wie Hij wil, wanneer Hij wil. Zo is in biddend opzien tot Hem als de grote Zender en Koning van Zijn Kerk een beroepingsbrief bezorgd in de pastorie van Loon op Zand. De nood van onze gemeente en de roep 'Kom over en help' is neergelegd aan het hart van ds. A.P. Muilwijk. De Heere binde het maar op zijn hart. Hij gedenke hem in de weg van deze roeping, evenals zijn vrouw en kinderen. Laten wij als gemeente hem en zijn gezin gedurig opdragen aan de troon der genade. De Heere mocht op het noodgeroep nog onverdiend in ontfermen aan ons en onze grote kudde willen gedenken.

Allen, jong en oud(er), een hartelijke groet.

Uw en jouw kerkenraad.

UIT DE KERKENRAAD

Beroep ds. A.P. Muilwijk

Dominee A.P. Muilwijk uit Loon op Zand heeft zondag 22 september jl. twee keer mogen voorgaan in onze gemeente. Gelet op deze prediking heeft de kerkenraad in zijn vergadering van dinsdag 24 september de vrijmoedigheid verkregen om een beroep uit te gaan brengen op dominee A.P. Muilwijk. Een delegatie van de

kerkenraad heeft hem en zijn gezin zaterdag 28 september te Loon op Zand bezocht. We werden allerhartelijkst ontvangen door de familie Muilwijk en hebben zo enige tijd met elkaar gesproken over de vele aspecten met betrekking tot het herder en leraar zijn in een gemeente.

Aan het einde van het bezoek is gelijk de beroepingsbrief overhandigd en daarmee is de termijn van het beroep ingegaan. De beroepingstermijn eindigt op zaterdag 19 oktober.

Het echtpaar Muilwijk heeft 6 kinderen in de leeftijd van 4 t/m 16 jaar.

Wij vragen u dit gezin in uw gebeden te gedenken! Er komt heel wat op hen af. Dat de Heere hen maar de weg mag wijzen die ze hebben te gaan en het zou groot zijn als die weg mag leiden naar onze gemeente. Ach dat er bij velen een uitzien en gebed mag zijn naar een nieuwe herder en leraar en dat de pastorie weer bewoond mag worden.

Als u mee wilt leven en het predikantsechtpaar wilt benaderen dan wordt u verzocht dit liefst schriftelijk of per e-mail te doen.

Afstemming pastorale werkzaamheden

In de Kerkbode van 25 juli jl. is medegedeeld dat ds. H. Juffer naast zijn werkzaamheden in De Vliedberg pastoraal werk mag gaan verrichten in onze gemeente. Inmiddels is hij vanaf 1 oktober jl. hiermee gestart en het betreft gemiddeld twee dagen per week. Dominee mag dit gaan doen samen met onze andere pastorale medewerker kandidaat A.J. Speksnijder. In overleg met hen zijn enige afspraken gemaakt met betrekking beschikbaarheid en verdeling van de werkzaamheden. De belangrijkste afspraken zijn: ds. Juffer bezoekt de ouderen vanaf 80 jaar en hij is de eerst aangewezen voor het leiden van begrafenissen.

Kandidaat Speksnijder richt, naast het geven van catechisaties, zich voornamelijk op het bezoeken van de zieken in de ziekenhuizen en instellingen en het hierbij behorende bezoekwerk na thuiskomst of voor opname. Dit geldt echter niet voor de gemeenteleden vanuit De Vliedberg, wanneer zij elders worden opgenomen. Zij worden dan bezocht door ds. Juffer hun eigen pastorale medewerker van De Vliedberg.

Voor het doorgeven van meldingen in het pastoraat blijft de scriba het aanspreekpunt. Hij coördineert de pastorale werkzaamheden en zorgt voor verdere afdoening.

Avondmaalgezelschap

Met ds. H. Juffer is afgesproken dat hij gedurende de vacaturetijd het avondmaalgezelschap hoopt te leiden. Het voornemen is het volgende avondmaalgezelschap te houden op dinsdag 17 december. De bediening van het

sacrament van het Heilig Avondmaal is op 22 december en vindt plaats door onze oud predikant ds. D. Zoet.

VAN DE DIACONIE

Collecte Isaäk Da Costafonds

Steun aan de Messiasbelijdende Joden in Israel.

Steunfonds Israël/Isaac da Costa is een Christelijke stichting die gelden bijeenbrengt voor projecten, die de verspreiding van het Evangelie in Israël tot doel hebben. Ook steunt het Messiasbelijdende Joden met financiële middelen en andere

noodzakelijke hulp. In Nederland draagt het fonds bij aan bewustwording en aan kennis over Israël en het Joodse volk, in het bijzonder over de positie van de Messiasbelijdende Joden. Het fonds steunt onder meer Ds. Zadok en zijn gemeente *Grace & Truth* in Kanot en het verzorgingstehuis Ebenezer Home in Haifa. Bovendien steunt het fonds het werk onder Holocaustoverlevenden. Voor studenten aan de universiteit van Tel Aviv organiseert het steunfonds onder meer Bijbelstudies en bijeenkomsten. Verder draagt het steunfonds bij aan het uitgeven van christelijke lectuur en een Russischtalig tijdschrift.

Op D.V. zondag 6 oktober zal de diaconiecollectie hiervoor bestemd zijn.

Collecte noodhulp en rampenfonds

HERSTELD HERVORMDE
KERK DIACONAAT

D.V. zondag 13 oktober zal er een diaconale collecte worden gehouden met als bestemming het "Noodhulp- en rampenfonds" van de Generale Diaconale Commissie (GDC) van de HHK. Uit dit fonds wordt van tijd tot tijd steun geboden aan mensen elders in de wereld, die met een ramp of noodsituatie te maken krijgen. Vorig jaar werd bijvoorbeeld hulp verleend aan inwoners van Lombok en Sulawesi die door een aardbeving getroffen zijn.

We willen deze diaconale collecte, die volgende week zondag wordt gehouden, alvast onder uw aandacht brengen, zodat u er rekening mee kunt houden.

OVERIGE BIJENKOMSTEN

Contactmiddag

Wat was het weer goed om elkaar te ontmoeten op 17 september jl., onze eerste contactmiddag van het nieuwe seizoen. Voor de komende contactmiddag van D.V. dinsdag 15 oktober hadden we ook iemand met een interessant onderwerp uitgenodigd. Voor de pauze hopen we weer te luisteren naar een meditatie uit het mooie boekje 'Gebedsgestalten' van ds. F. Bakker. Een boekje dat z'n actualiteit blijft behouden ook in 2019. Uitgenodigd is iemand die fulltime als vrijwilligster onder de bootvluchtelingen op het Griekse eiland Lesbos is gaan werken. We zien weer uit naar uw aller komst en breng zoveel mogelijk anderen mee. Er is ruimte genoeg in Verenigingsgebouw 'Eben-Haëzer'. Graag tot ziens en u weet het:

14.00 uur: Inloop met koffie/thee

14.30 uur: Opening + meditatie

15.15 uur: Pauze met koffie/thee

15.30 uur: Presentatie

16.30 uur: Sluiting

Voor vervoer: Bel 0187-681053.

ALGEMENE BERICHTEN

Contactadres pastorale berichten

U wordt verzocht berichten van pastorale aard door te geven aan de scriba van de kerkenraad (683516). U kunt denken aan: overlijden, ziektegevallen, opname in en ontslag uit het ziekenhuis of andere zorginstellingen, geboorten, het vragen van voorbede en huwelijksjubilea.

Taxi naar de kerk

Wanneer u naar de kerk wilt en u heeft geen vervoer dan kunt u gebruik maken van de kerkauto. Vrijwilligers staan gereed om u op te halen en weer thuis te brengen. Hiervoor kunt zich aanmelden bij de coördinator van de kerkauto, tel.nr. 681940.

Kerkradio

Voor het aanvragen van kerktelefoon en het inleveren kunt u terecht bij de diaconie tel. 682904. Hier kunt u ook uw problemen doorgeven.

Geluidsbestanden

Geluidsbestanden van de kerkdiensten kunt u opvragen via preken@hngouddorp.nl of via tel.nr. 682269. U kunt deze bestanden digitaal verkrijgen (wetransfer) of op audio-cd (kosten € 3,50). De opbrengst van de audio-cd's is bestemd voor de zending.

Ouderenbezoekwerk

Ouderen en/of eenzamen die graag regelmatig een bezoekje willen ontvangen kunnen zich aanmelden bij de coördinatoren van de Diaconale Vrijwillige Thuishulp 'ZorgSaam', tel.nr. 682277 of 681940

Bibliotheek 'Eben-Haëzer'

De bibliotheek is geopend op donderdag van 15.30 tot 16.30 uur en van 18.30 tot 20.30 uur, alsmede op vrijdag van 19.00 tot 20.00 uur. Tel. 683896.

E-mail : ebenhaezer.ouddorp@gmail.com

Website: <http://bibliotheekeben-haezer.auralibrary.nl/auraic.aspx>

VERENIGINGEN

Op de volgende dagen zullen de verenigingen Deo Volente bijeenkomen. Bezoekers en nieuwe leden zijn hartelijk welkom.

Kinderclub 'Hosanna'

Hallo jongens en meisjes van groep 5 en 6. Wat was het fijn om jullie te zien op de club! De volgende clubavond is op 11 oktober, van 19.00 uur tot 20.30 uur. Deze avond gaat het over Esther 2, Haman en Mordechai. Na de pauze gaan we iets leuks doen met elkaar. Willen jullie eraan denken om je Bijbel mee te nemen?

We hopen jullie weer allemaal te zien!

Groetjes van de leiding.

Jongensclub 'Benjamin'

Ha jongens, op 1 november is er weer jongensclub.

We beginnen om 19.00 uur in Eben-Haëzer en de vertelling gaat over Genezend water. Na de pauze gaan we verder knutselen aan de boten.

Meisjesclub 'Mirjam'

Hallo meiden van groep 7 en 8,

Jullie zijn allemaal van harte welkom op de 2e clubavond: vrijdag 4 oktober. Ook als je een vorig seizoen of de 1e avond niet geweest bent: kom gerust een keertje kijken op onze club!

Wat doen we allemaal? We beginnen om 19.00 uur met zingen, bidden en uit de Bijbel lezen. Daarna vertelt iemand van de leiding over het Bijbelgedeelte wat gelezen is. Deze keer gaat het over *'Mooi van buiten'* (Markus 2:23-28). Na de vertelling maken we iets met een mooie buitenkant. We eindigen de avond om 21.00 uur met zingen en dankgebed.

D.V. vrijdag 18 oktober is het weer club. De vertelling gaat dan over *'De Bijbel als wapen'* (Genesis 3:3-15) en er staat deze avond een spel op het programma.

We hopen tot ziens!

Jongerenclub 4-you 12+ en 14+

Beste jongeren,

Vrijdagavond 4 oktober hebben we weer clubavond. We hopen de avond met elkaar te beginnen in Eben-Haëzer en vervolgens gezamenlijk (+12 en +14) naar het strand te gaan voor het jaarlijkse kampvuur. Het is daarom belangrijk dat jullie op de **fiets** komen deze avond. We beginnen om 19.30 uur in Eben-Haëzer en hopen rond 22.00 uur weer terug te zijn. We hopen jullie allemaal weer te ontmoeten.

Jeugdvereniging 'Daniël'

Beste jongeren,

Zondag 6 oktober is het weer jeugdvereniging in Eben-Haëzer. Deze middag is er een preekbespreking over de preek van die ochtend. De JV-middag zal beginnen om 14:30 uur. Kom jij ook? Je bent van harte welkom!

Mannenvereniging 'Agur'

Op maandag 7 oktober vanaf 19.00 uur bent u van harte welkom op de mannenvereniging **"Agur"**, om met elkaar onder het genot van een bakje koffie of thee te starten.

Om 19.30 uur starten we deze avond als mannen van de gemeente met het zingen van een psalm.

Mannen van Zijn gemeente, ja dat bent u, van jong volwassen tot de oudste uit de gemeente!

Hierna vragen wij Zijn hulp en leggen de zorgen van de gemeente aan Zijn voeten.

Dan volgen de notulen van de vorige bijeenkomst, waarna u na de mededelingen uw vragen kunt stellen.

De voorzitter leest hierna het schriftgedeelte dat deze avond zal worden behandeld. Deze avond hopen wij met u psalm 16 te overdenken. In deze psalm wordt u opgeroepen om uw vertrouwen op den Heere te stellen!

Heeft u Zijn bewarende en leidende hand nodig in uw leven? Mocht dit zo zijn, dan komt de lust om met elkaar deze levensvragen te overdenken. Dan zingen we met elkaar een psalm en houden dan onder het genot van koffie met ..... de pauze. Na de pauze zingen we ter ere van Zijn naam een psalm, waarna we met elkaar de behandelde stof overdenken. Verlangt u er ook naar, om met elkaar Gods woord te onderzoeken?

Dan mogen wij u opwekken, om met elkaar over het thema: **Bewaar mij o God want ik vertrouw op U**, na te komen denken. Komt u ook?

Avondvrouwenvereniging 'Ora et Labora'

Op maandag 7 oktober hopen we weer te vergaderen. Deze avond maken we een begin met Bijbelstudie 1 de zegen van de geloofsbeproeving n.a.v Jacobus 1:1-18. Wij hopen dat iedereen weer aanwezig kan zijn van 19.30 uur tot 21.30 uur.

Ochtendvrouwenvereniging 'Ora et Labora'

Op dinsdag 8 oktober hopen we weer bij elkaar te komen. Deze morgen willen we nadenken over het onderwerp 'Horen en doen' n.a.v. Jakobus 1: 19-27. Het is de tweede Bijbelstudie uit het boekje. De vorige keer waren we vergeten in de kerkbode op te nemen dat 'nieuwkomers' ook van harte welkom zijn. Bent u/jij benieuwd hoe het gaat tijdens de bijeenkomsten? Weet dat u/jij welkom bent!

Zoals gebruikelijk is er voor de jongste kinderen oppas. Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met: email: ochtendvrouwenvereniging@gmail.com

COMMISSIE VERENIGINGSWERK

Contributie voor het nieuwe clubseizoen

Het nieuwe clubseizoen is weer begonnen en de eerste clubavonden zijn inmiddels geweest. Kinderen en jeugd worden van harte uitgenodigd om de verschillende clubs te bezoeken. Houden jullie hiervoor de aankondigingen in de Kerkbode in de gaten zodat je weet wanneer jouw clubavonden zijn.

Net zoals voorgaande jaren bedraagt de contributie € 15,-- per kind. Bij voorkeur ontvangen we de contributie direct op de rekening van het

Jeugdwerk: **NL72RABO0142776939 tnv Jeugdwerk HHG Ouddorp**. Wilt u bij betaling de **voornaam en achternaam** van uw kind of kinderen vermelden en de betreffende club. Voor de verschillende clubs kunt u de volgende afkortingen gebruiken: **KC** voor kinderclub Hosanna; **MC** voor meisjesclub Mirjam; **JC** voor jongensclub Benjamin; **4Y** voor jeugdclub 4-you. Indien u meerdere kinderen op de club heeft zitten mag dit in een betaling. *Bijvoorbeeld: 45 Euro met omschrijving: KC: Peter Jansen, MC: Anne Jansen, 4Y: Jan Jansen*

Als u vragen heeft kunt u terecht bij de leiding van de betreffende club of algemeen via jeugdwerk@hhgouddorp.nl

Alvast bedankt voor uw medewerking namens de penningmeester van het Jeugdwerk

ZENDINGSCOMMISSIE 'ONDERWIJST AL DE VOLKEN'

De kinderen van de kinderclub kregen tijdens de start van het nieuwe seizoen een mooie kaart uit Nederland. Kinderen uit onze gemeente schreven deze kaarten tijdens de Kimonfair en de kindermiddag van Kimon. Jullie konden voorbeeldzinnen in het Roemeens op de kaart schrijven en dat vonden de Roemeense clubkinderen heel bijzonder! A

Alle kinderen waren heel blij met hun kaart! Wat fijn dat jullie op deze manier andere kinderen wilden bemoedigen: Mulțumesc! (bedankt)

GEDENK UW VOORGANGERS

Bevestiging en intrede

Was ds. La Lau's eerste gemeente, Oudendijk een betrekkelijk kleine gemeente van enkele honderden zielen, zijn tweede gemeente, Ouddorp was aanzienlijk groter. In B. Boers' "Beschrijving van het Eiland Goedereede en Overflakkee" staat vermeld dat Ouddorp in die tijd ruim 1500 inwoners telde. Op een tiental Doopsgezinden na behoorden deze allen tot de Hervormde Gemeente. Nadat het jonge predikantsgezin intrek genomen heeft in de Ouddorpse pastorie wordt de 29-jarige dominee op zondag 16 oktober 1808 als nieuwe predikant van Ouddorp bevestigd door ds. L. Slotemaker van Middelharnis. De tekst van de bevestigingspreek is Deut. 32 vers 2 en 3. Diezelfde zondag preekt ds. la Lau intrede met 2 Corinthe 5 vers 20:

Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christuswege: laat u met God verzoenen.

Ambtelijke arbeid

Op de eerstvolgende donderdag komt de kerkenraad, bestaande uit twee ouderlingen en twee diakenen en de predikant bijeen. Afgesproken wordt o.a. dat de predikant met een ouderling de hele gemeente zal gaan bezoeken en van deze bezoeken verslag zal doen in de kerkenraadsvergadering. Ds. la Lau schrijft de notulen. Ze zijn beknopt en moeilijk te ontcijferen. Er wordt zeer regelmatig melding gemaakt van censuur wegens gedwongen huwelijk en gevallen van bedeling door de diaconie. Verder blijkt uit de notulen niet dat er zich ten tijde van ds. La Lau schokkende dingen hebben voorgedaan. Ieder jaar worden er nieuwe lidmaten ingeschreven. Hun aantal varieert van 14 in 1810 tot 33 in 1817.

Gezin

In de Ouddorpse pastorie worden in het gezin van ds. La Lau achtereenvolgens een dochtertje en nog twee zonen geboren. Vreugde en droefheid wisselen elkaar ook in een pastorie af: op 9 maart 1815 sterft een zoontje (Pieter) van drie jaar.

Oud-Beijerland

Op zondag 6 juli 1817 kondigde ds. La Lau af dat hij een beroep had ontvangen van de Hervormde gemeente te Oud-Beijerland. De volgende zondag reeds kondigde hij af dat hij dit beroep had aangenomen. Het afscheid vond plaats op zondag 5 oktober met een preek over Galaten 6 vers 16: En zovelen als er naar dezen regel zullen wandelen, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid, en over het Israël Gods.

Weer een week later preekt ds. La Lau intree in zijn nieuwe gemeente met de woorden uit Efeze 3 : 14-19 na bevestigd te zijn door ds. A. de Vries van Rotterdam. Hervormd Oud-Beijerland was een beduidend grotere gemeente dan Ouddorp. Vanaf de tweede helft van de 17e eeuw waren er al twee predikanten aan de gemeente verbonden. Ds. La Lau zou 28 jaar aan deze (zijn laatste) gemeente verbonden blijven. Hoogtepunten daar zijn wel geweest de ingebruikneming van het eerste orgel in de kerk op tweede Paasdag 1827 en het huwelijk van zijn in Ouddorp geboren dochter Johanna Elizabeth met de jonge predikant D.K. van Meerten. Deze werd vanaf 1830 naast zijn schoonvader predikant te Oud-Beijerland en zou daar 46 jaar (!) dienstdoend predikant blijven.

Het jaar 1843 was voor ds. La Lau een jaar van dubbele gedachtenisviering. Op 18 september herdacht hij zijn 40-jarige ambtsbediening bij drie verschillende

gemeenten. 16 oktober daaropvolgend was hij 25 jaar predikant van Oud-Beijerland.

Gedwongen emeritaat

Op zondag 23 november van het volgende jaar kreeg ds. La Lau op de kansel een beroerte, waarvan hij wel enigszins herstelde, hoewel hij zwak bleef. Bovendien herhaalden zich de aanvallen van beroerte verschillende keren. Hoewel hij heel moeilijk te verstaan was, bleef ds. La Lau door preken. Er kwamen nu bezwaren op uit de gemeente om ds. La Lau nog langer als predikant te handhaven. Verschillende kerkenraadsleden drongen er bij hem op aan emeritaat aan te vragen, maar ds. La Lau wilde daar niet van horen. Toen op 12 maart 1845 de lijsten voor de schriftelijke kerkvisitatie moesten worden ingevuld, werd in de kolom 'Aanmerkingen' het volgende gezet: De meerderheid der kerkeraadsleden brengt bezwaar in tegen de onverstaaenbaarheid van het predikwerk des oudsten leeraars. Zijn schoonzoon, ds. Van Meerten verzocht de volgende aantekening op te nemen: dat hij niet heeft ingestemd met het besluit om van bovengenoemd bezwaar in de tabel der kerkvisitatie gebruik te maken. Een en ander had tot gevolg dat bij Koninklijk Besluit van 5 juli 1845 aan ds. S. la Lau eervol emeritaat verleend werd per 1 oktober 1845. Ds. Van Meerten preekte voor hem afscheid op 21 september daaropvolgend over de tekst Colossenzen 4 vers 8.

Slechts 14 maanden heeft ds. La Lau van zijn emeritaat gebruik kunnen maken. Twee dagen voor zijn dood kreeg hij opnieuw een aanval van beroerte, waaraan hij na 36 uur lijden bezweek op 11 december 1846 te Rijswijk bij Den Haag. Daar was hij na zijn emeritaat met zijn vrouw gaan wonen. Zij overleefde hem nog ruim 15 jaar.

PUZZELHOEKJE

Oplossingen bij voorkeur inleveren via email: puzzel@hhgouddorp.nl.

Jakob gezegend

Je hebt al een paar avonden je Engelse woordjes geleerd. De meeste woordjes ken je uit je hoofd, maar die twee lastige, pff, je krijgt ze maar niet foutloos geschreven.

Hoe moet het toch? Je wilt zo graag een goed cijfer halen.

Hmmm... er rijpt een plannetje in je hoofd. Ja... misschien is dat de oplossing, dan zal het wel lukken.

En de volgende dag voer je je plannetje uit. Stiekem leg je een blaadje met de moeilijke woordjes in je laatzje. Je voelt je wangen een beetje prikken en je bent een beetje schuw, maar toch doe je het.

Je speelt met vuur, je weet het! Want als die twee woordjes niet lukken, nou dan heb je toch gewoon een 8? Eerlijk verdiend! Een 10 is beter, maar die zou niet eerlijk verdiend zijn. En stel dat je leerkracht het ontdekt, dan heb je een 1! En heb je eigenlijk voor niets geleerd.

'Bezint, eer (voordat) je begint!!'

Izak en Rebekka worden ouder. Izak merkt het en hij denkt: Er komt een dag dat ik sterf. Ik zal mijn oudste zoon de zegen geven, nu het nog kan. Hij overlegt niet met Rebekka, maar roept Ezau: 'Ezau, ga naar het veld en jaag op een wild dier. Als je het geschoten hebt, braad het dan voor me en laat me ervan eten. Dan zal ik jou de grote zegen geven.'

Rebekka hoort van het plan en schrikt. Gaat haar man nu aan Ezau de grote zegen geven? Die is toch voor Jakob?

Lang geleden heeft de Heere dit al tegen haar gezegd! Nog voor de twee jongens geboren waren.

Hoe moet dit toch?

Rebekka, geloof maar dat de Heere ervoor zorgt dat het goed komt. Bidt, smeek en leg het in de handen van God. Hij liegt toch nooit?!

Doet Rebekka dat? Nee.

Rebekka maakt zelf een plan. 'Jakob, Jakob, haal snel een geitenlammetje voor me uit de kudde. We zullen het slachten en klaarmaken voor je vader. Hij wil Ezau de grote zegen gaan geven, maar die is voor jou hoor Jakob! We zullen ervoor zorgen dat jij die krijgt en je vader Izak het niet in de gaten heeft'.

Oh oh, Rebekka, je weet toch wel dat je voor de Heere niets kunt verbergen? En leugens komen toch haast altijd uit? Doe toch niet dom!!

Maar..... zoals Rebekka zegt, gebeurt het. Jakob trekt kleren van Ezau aan, gebruikt geitenvelletjes om z'n armen wat hariger te laten lijken. En zo gaat hij met het heerlijke 'wildbraad' naar vader Izak. Die vertrouwt het niet helemaal, maar geeft Jakob toch de grootste zegen. Oh Izak, waar is je vertrouwen op de Heere? Geef je, terwijl je twijfelt, zo de grootste zegen weg? Of word je herinnerd aan Gods belofte? En weet je dat Jakob toch die grootste zegen moet krijgen? We weten niet wat er in hem is omgegaan.

Maar... als na een tijdje Ezau de tent binnenkomt met heerlijk geurend vlees, weet Izak het: Jakob heeft me bedrogen. 'Ezau, ik moet je teleurstellen. Je broer Jakob was hier net en deed zich voor alsof jij het was. Ik heb hem de grootste zegen gegeven. M'n jongen, ik geef jou ook een zegen, maar niet de grootste. Jakob zal mijn erfgenaam zijn.' Oh, Ezau wordt woedend. Wat? Jakob de zegen gestolen? En hij dan? Hoe moet het nu? Ezau, denk eens terug aan een hele tijd geleden? Je verkocht je eerstgeboorterecht voor een schotel linzenmoes. Je gaf er niets om. Ben je het soms vergeten? De Heere vergeet niets hoor! Ezau stapt woedend de tent van zijn vader uit, op zoek naar Jakob.

Hij wil hem doden!

Rebekka hoort wat Ezau van plan is en roept Jakob. Ze stuurt hem weg naar Paddan-Aram, naar haar broer Laban. 'Vlucht voor je broer, die je wil doden. En zoek daar een vrouw, want de vrouwen van Kanaän zijn niet goed voor jou. Die brengen alleen maar zonde'. Ze brengt ook Izak op de hoogte. Hij zegent Jakob en geeft dezelfde opdracht. Dan vlucht Jakob weg. Mét de grootste zegen, maar zonder zijn familie.

Wat een omslag ineens in zijn leven. Hoe zal het gaan?

Rebekka en Izak blijven achter, ze missen Jakob. Rebekka vooral, het was haar lieveling. Door deze onbezonnen daad, zonder de Heere om raad te vragen, is ze haar zoon Jakob kwijt. Hij leeft nog wel, maar ze zal hem nooit meer zien.

Ezau hoort dat Jakob weg is om een vrouw in Paddan-Aram te zoeken. Tegen de wil van zijn ouders en tot hun verdriet neemt hij nog een vrouw van Kanaän. Hij is opstandig en boos en maakt verkeerde keuzes.

Erg, om zo beslissingen te nemen. Doen wij het ook niet vaak? En ervaar je dan ook weleens dat kiezen zonder de Heere niet het goede brengt in je leven? Vraag Hem om raad, laat Hij je de weg wijzen van je leven, dan ben je veilig en welbewaard op de goede weg!

Puzzel 982

Welke woorden staan hier door elkaar gehusseld?

Zet de letters in de goede volgorde.

De letters met het nummer eronder vormen de oplossing, van nr. 1 t/m 30.

REKABE   18 25 3

ZEMLOINSNE   8

GOOB   21

ZPIJNSE   1

RIAS   7 28

NEBKETSIOJEG   27 14 8 9

NEEZG   10

JAISEKWLK   17 2

AZEU   13 26

KOILPJEKR   4 16

WADIRDABL   24 12

VELNEL   14 18 30

BOAKJ   6 22

RETSANEGOEEBE   20 11 23

GDAL   19

1 2 3 4 5   6 7 8 9 10 11   12 13   14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 11 25 26 27 28 29 30

Deze puzzel nog **niet** inleveren.

VERVOLGVERHAAL – Het Boek dat nooit oud wordt

Een stille kamer; - in Leiden.

Er is niemand; er zijn alleen *boeken*; dikke, zware boeken in banden van oud, geel perkament. Sommige staan volgeschreven met héél vreemde letters en héél vreemde woorden: Hebreeuws en Grieks. Het zijn de oude boeken van het Heilige land, waar eens Abraham leefde en David en Elia; waar de Heere Jezus geboren werd in de stal, en stierf aan het kruis, en opstond uit de doden.

Die vreemde talen, - wie zal *die* kunnen lezen. Er is een hoog boograam in die kamer, de kleine luikvensters staan open. Uit de verte komt nu en dan een beetje straatgerucht; maar 't wordt weer spoedig stil, héél stil in die grote kamer met de zwijgende boeken....

De zware, eikenhouten deur kraakt zacht: er komt iemand binnen. 't Is een oud, eerwaardig man met een lange, prachtige grijze baard.

't Is Ds Bogerman.

't Is dezelfde, die in 1619 in Dordrecht de vergaderingen van de Nationale Synode leidde. Maar – dat is *nu* al meer dan tien jaar geleden. Zijn baard is grijzer geworden, zijn hoofd een weinig meer gebogen; maar zijn scherpe, verstandige ogen vertellen wel, dat hij nog dezelfde knappe en wijze man is van vroeger.

Hij kijkt naar al die boeken, slaat er een open leest er in, - leest zomaar die oude, vreemde taal uit het Heilige land.

Op de lange tafel met het groene kleed liggen grote vellen wit papier. Er staan zware tinnen inktkokers met lange, veren pennen er in. En tinnen bakjes met zand; als de vellen papier vol geschreven zijn en de inkt nog nat is wordt daar wat droog zand over gestrooid; dan droogt hij vlug. Vloeipapier kent men nog niet in die tijd.

Ds. Bogerman leest ook die beschreven vellen. Maar – dat is de taal van Holland; dat is zijn *eigen* taal, *onze* taal: het Nederlands...

Hij knikt, en er is vreugde in zijn ogen. Zacht zegt hij: 'Goed! goed!.... Maar één man alleen zou dat geweldige werk niet *kunnen* doen.'

Buiten, door het raam heen, klinkt kindergejoel. Hij luistert er naar; hij glimlacht. 'Later, als ze groot zijn, zulle ze misschien óók lezen, wat nu op deze vellen papier staat geschreven .... O, dat zal een zegen zijn; een zegen van God!... Voor ons ganse

volk.' En Ds. Bogermans ogen zoeken de blauwe, zonnige lucht, alsof hij God danken wil voor wat *hier*, in deze stille kamer, gebeuren mag.

Wéér kraakt zacht de zware deur: er komen nog meer heren binnen. 't Zijn, als Bogerman, waardige mannen, statig en deftig in hun lange mantels met de witte kragen; en de hoge flaphoeden op. Aan hun *namen* al is het te horen, dat het *geleerden* zijn: Baudartius, Hommius, Walaeus.....

En dan?... Voor die mannen zich neerzetten in de hoge armstoelen bij de tafel met de boeken en de papieren ... *bidden* ze te samen.

Waarò m doen ze dat?

En dan? ... Dan worden de dikke boeken opengeslagen; dan worden de grote, veren ganzen pennen in de tinnen inktkokers gedoopt; dan ... rimpelen zich die voorhoofden en turen de ogen nadenkend op de vreemde woorden en de vreemde letters. O, dan lijkt het, of het nog stiller wordt in die stille kamer; - en toch wordt daar hard, geweldig hard *gewerkt*.

't Lijken nu net monniken uit heel oude tijd, die de Bijbel overschrijven met prachtige letters. Maar – monnikspijen dragen deze mannen niet meer; en hun werk is veel en veel *moeilijker*, dan dat van de oude kloosterbroeders.

Die schreven de Bijbel kunstig *over*.

Deze mannen gaan de Bijbel ... *vertalen*.

Ze zoeken en ze peinzen wat al die vreemde woorden en letters van de Hebreeuwse en Griekse taal toch beduiden. En ze spreken er over met elkander. En 't gaat zo langzaam, zo langzaam; maar – éindelijk schrijven ze die vreemde woorden in het Hollands over; - de woorden uit de oude boeken van het Heilige land.

Die *vertalers* moeten wel *vrome* mannen zijn,

Knapheid, geleerdheid, wijsheid alleen kunnen hen niet helpen. In diepe eerbied moeten ze luisteren naar Gods stem, die tot hen spreekt in 't heilig boek. Dan alleen kan hun werk gelukken. En zonder *bidden* zouden zij het nooit *goed* kunnen doen.

Buiten zingen vogels, spelen kinderen, gerucht het leven van de straat ... *Zij werken!*

Wie zal daar buiten, in het drukke stadsgewoel denken aan wat in deze stille kamer gebeurt? ... *Zij werken!*

Op de Dordtse Synode in 1619, waar Ds. Bogerman voorzitter was, is het besluit genomen, de Bijbel uit de oorspronkelijke talen over te zetten in het Nederlands.

Waarò m?

Omdat er zoveel *soorten* Bijbels waren, overgeschreven naar Franse, Duitse, Latijnse, en - soms wonderlijk verschillend van elkaar. Men wilde *éénzelfde* Bijbel voor het gehele land. En nu zal – voor het eerst – een Bijbel uit de echte, oude talen die door de profeten en de apostelen gesproken zijn, in onze *eigen* taal worden geschreven en gedrukt.

Een ontzaglijk moeilijk werk. Ds. Bogerman had wel gelijk: één man kon alléén dat werk nooit goed volbrengen.

En nu zijn uit vele oorden van het land deze geleerde, wijze, maar ook ... *vrome* predikanten naar Leiden verhuisd.

Naar *Leiden!* Dáár is de hogeschool, waar jonge mannen studeren; de meesten voor predikant. Prins Willem I heeft in 1574 de Leidenaars deze academie geschonken. Ze hadden hun stad zo moedig en zo lang tegen de Spanjaarden verdedigd.

In die hogeschool zijn de geleerde boeken, die de vertalers van de Bijbel nodig hebben. Heen en weer reizen naar hun *eigen* stad is zo moeilijk in die tijd. Daarom blijven de vertalers in Leiden *wonen* ... ja, jarenlang. Ze werken ook veel thuis, maar in de kamer van Bogerman komen ze hun werk nazien en verbeteren Soms blijft één van hen weg. God riep hem tot de *eeuwige* rust. Dan neemt een ander zijn plaats in. Het werk mag *niet* worden neergelegd.

Stilte ....

Stilte in de kamer, waar de mannen zorgzaam werken.

Stilte óók daar buiten in de stad; - een vreemde bange stilte.

Er gaat een droeve lijkstoet door de stille straat .... Nog een: en nóg een .... Honderden en nog eens honderden mensen van Leiden worden in die dagen begraven. De 'zwarte dood' is gekomen. Jongen en ouden, sterken en zwakken armen en rijken worden door de vreselijke *pestziekte* .... weggemaaid.

En in de stille kamer? .... Wie heeft daar het eerst gezegd: 'Zullen wij heengaan? Zullen we deze bange stad ontvluchten en naar onze eigen steden terugkeren? De pest zal ook òns misschien vinden.'

Die mannen zien elkaar aan, heel ernstig.

Het gevaar is zo groot. Een stille angst benauwt hun 't hart. Maar dàn? ... Wie heeft daar het eerst gezegd: 'Laten wij bidden'?

Dan knielen die mannen neer tussen hun oude boeken en hun nieuwe papieren. Zij vertellen hun Hemelse Vader van hun angst; en ze smeken Hem, hun bange harten toch moedig te maken. Het werk mag *niet* worden neergelegd.

Ze blijven. Die trouwe mannen *blijven* op hun post, al woedt òm hen de dood. Ze blijven, en werken hun schone hun grootse werk van de stilte.

En – niet één is aan de vreselijke ziekte bezweken.

17 september 1637

In Den Haag, in hun deftige vergaderzaal, zijn de heren Staten-Generaal – dat is de regering van het land – in plechtige vergadering saam gekomen.

En dan wordt hun een prachtig geschenk gebracht.

De vertalers van de Bijbel, die in Leiden twaalf jaren lang arbeidden aan dat moeilijke, stille werk, treden binnen. Baudartius legt op de tafel voor de heren Staten neer ....

Een groot prachtig boek, in paars fluweel gebonden en verguld op snee: de eerste gedrukte, nieuw-vertaalde Bijbel.

Het geweldige werk *is* volbracht.

Bogerman en *Baudartius* hebben het Oude Testament vertaald; *Hommius* en *Walaeus* het Nieuwe Testament. Twaalf geleerde mannen hebben hen geholpen; hun werk nagezien en verbeterd.

Bogerman ...? Hij zelf kòn de Bijbel niet meer brengen gaan. Zes dagen te voren – de 11^e september – had God ook deze trouwe dienaar geroepen tot de eeuwige rust.

Maar – wáárom werd deze eerste Bijbel nu geschonken aan de *Staten-Generaal*, aan de *landsregering*?

De regering had gezorgd, dat deze mannen die lange jaren rustig hun moeilijk werk volbrengen konden. De regering had alles betaald; wel 75.000 gulden. De regering begreep wel, dat zij ons volk in die Bijbel een grote schat gaf; - een schat voor tijd en eeuwigheid.

Dáárom heette de nieuwe Bijbel, - dáárom heet hij nòg - : de *Statenvertaling*.

Die Bijbel is *het* boek voor ons volk geworden. 't Duurde niet lang, of op elke preekstoel, in elke kerk lag de nieuwe Bijbel. In de huizen kreeg hij een ereplaats en werd trouw gelezen. Als er een kindje geboren was, werd de naam – in vreugde – geschreven vóór in die Bijbel op de grote, witte bladen. Als er iemand stierf werd ook dit – in droefheid – in die Bijbel opgetekend.

Tot duizenden en duizenden harten sprak God zelf in Zijn Heilig Woord.

(wordt vervolgd)

Blijde of droevige gebeurtenissen? De gemeente wil graag meeleven!

Plaats een advertentie in De Kerkbode

Uw advertentie voor de volgende Kerkbode kunt u aanleveren uiterlijk D.V. zaterdag 12 oktober 2019, 12.00 uur. Als het kan graag eerder. De volgende Kerkbode verschijnt op D.V. 17 oktober 2019.

Alleen voor advertenties n.a.v. geboorte of sterven op zaterdag of zondag maken wij een uitzondering. U kunt in dat geval de advertentie inleveren tot maandags 12.00 uur.

Inleveradres: **kerkbode@hhgouddorp.nl** of
Dorpsweg 61, 3253 AG Ouddorp

KLEDINGINZAMELING TBV NOORD-SYRIË

Met het oog op de nog steeds nijpende situatie in het noorden van Syrië willen we ook dit jaar kleding inzamelen voor de Stichting Bright Spot of Hope. Deze stichting maakt het werk mogelijk in Noord-Syrië en in het bijzonder in het Koerdische stadje Kobani. Daar verblijven naast de lokale bevolking ook veel vluchtelingen uit andere delen van Syrië.

We zoeken **(winter)kleding** voor mannen, vrouwen en nadrukkelijk ook voor baby's en (zeer) jonge kinderen. Wij verzoeken u alleen nog kwalitatief goede kleding te schenken, die schoon is en bij voorkeur opgevouwen. Knoopjes mogen niet ontbreken en een eventuele ritsluiting moet werken. Daarnaast zijn goed **schoeisel**, **warme dekens** en **kinderspeelgoed** ook welkom.

Inleveren kan op zaterdag 2 en maandag 4 november tussen 9:00 en 11:30 uur bij Bouwbedrijf Van der Linde, Zuidweg 3 in Ouddorp.

We vragen u met klem alleen op de genoemde momenten in te leveren.

Vereniging 'Naamloos verdriet' belegt derde avond in Apeldoorn

Op D.V. vrijdagavond 8 november 2019 wordt de derde avond belegd van de Reformatorische vereniging voor ouders van wie een kind is overleden: 'Naamloos verdriet'. Deze avond zal worden gehouden in de Victorkerk van de hersteld hervormde gemeente te Apeldoorn aan Jachtlaan 187 te Apeldoorn en begint om 19.30 uur. Er zal een lezing gehouden worden over 'Hoe de andere kinderen van het gezin het verlies van een broer(tje) of zus(je) ervaren.' Enkele kinderen zullen ook wat ervaringen delen. Na de lezing is er een bespreking in verschillende groepen. Op deze avond zijn naast ouders ook kinderen die een broer(tje) of zus(je) hebben verloren welkom! Meer informatie is te vinden op de website van de vereniging: www.naamloosverdriet.nl

UITNODIGING

Alle kinderloze echt)paren, maar ook hun familieleden, vrienden, belangstellenden en ambtsdragers, nodigen wij hierbij van harte uit voor onze open bijeenkomst op D.V. zaterdag 2 november 2019 in het schoolgebouw van de Gomarus Scholengemeenschap, Hoefslag 11 te Gorinchem.

Programma

14.15 uur: inloop en ontvangst

14.45 uur: opening

15.10 uur: een moeder over kinderloze kinderen

15.30 uur: inleiding

16.00 uur: pauze

16.30 uur: nabespreking met vragenbeantwoording

17.15 uur: sluiting

Na afloop is er een gezamenlijke warme maaltijd voor de (potentiële) leden. U kunt zich hiervoor aanmelden bij onze contactpersoon via aanmelden@revoke.nl of 0318 - 45 65 87 tot uiterlijk D.V. 18 oktober 2019. De kosten voor de maaltijd bedragen 15,- per persoon. Dit bedrag kunt u ter plaatse aan onze penningmeester betalen.

De voorjaarsbijeenkomst wordt gehouden op D.V. 28 maart 2020 te Lunteren. Het thema is 'Geen kinderen. En dan?'

Zingt u/jij mee?

D.V. zaterdag 12 oktober hoopt de zangcommissie van onze gemeente een psalmzangavond te organiseren in de Eben-Haëzerkerk. De avond begint om 19.30 uur, de kerk is open om 19.15 uur. Rond 21.00 uur hopen we de avond af te sluiten. De psalmen worden op het orgel begeleid door de bekende organist Martin Westrate. Er is tevens een meditatief moment. De opbrengst van de collecte zal bestemd worden voor het werk van de MAF.

Na afloop is er gelegenheid een kop koffie te drinken in het verenigingsgebouw. Daar is ook een cd-tafel te vinden.

We nodigen u en jullie van harte uit om deze avond met ons mee te zingen!